

Sytuacja dziecka urodzonego w konkubinacie

data aktualizacji: 2019.02.07 autor:

Joanna Chrostowska

Urodzenie dziecka ze związku nieformalnego nie należy obecnie do rzadkości. Warto jednak pamiętać o kilku, istotnych kwestiach prawnych, zwłaszcza w początkowym okresie po urodzeniu potomka.

O ile bowiem codzienne życie wcale nie musi różnić się od tego małżeńskiego, to w kwestii przepisów różnice są już zauważalne.

Po pierwsze należy mieć na uwadze brak domniemania ojcostwa. Jeżeli dziecko urodziło się w małżeństwie lub do 300 dni po jego ustaniu, to domniemuje się, że pochodzi ono od męża matki. W przypadku dzieci pozamałżeńskich, to domniemanie nie istnieje. Ojciec – konkubent powinien dokonać uznania takiego dziecka. Oświadczenie składa się przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego. Matka dziecka musi takie oświadczenie ojca potwierdzić jednocześnie, albo w terminie 3 miesięcy. Jeżeli ojciec nie chce uznać dziecka, to ustalenia ojcostwa można dochodzić na drodze sądowej.

Kolejną różnicą, jeżeli chodzi o przepisy dotyczące dzieci małżeńskich i pozamałżeńskich jest kwestia nazwiska. Dziecko urodzone w konkubinacie, nosi takie nazwisko, jakie zostanie wskazane przez rodziców, przy oświadczeniu o uznaniu ojcostwa. Może to być nazwisko jednego z rodziców (ojca lub matki), albo nazwisko powstałe przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca. Jeżeli rodzice nie są w stanie złożyć zgodnych oświadczeń, co do nazwiska dziecka, wówczas dziecko urodzone w konkubinacie nosi nazwisko matki połączone z nazwiskiem ojca dziecka.

Trzecia ważna kwestia to sytuacja dziecka po rozstaniu rodziców. O ile małżeństwo rozwiązuje się poprzez rozwód, o tyle w konkubinacie, jako związku nieformalnym, rozstanie również nie jest sformalizowane. W postępowaniu o rozwód sąd orzeka o władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi małżeńskimi, kontaktach, miejscu zamieszkania dziecka oraz o alimentach. Wszystkie te kwestie można zatem ustalić w jednym, niekoniecznie krótkim, postępowaniu rozwodowym.

Przy rozstaniu partnerów, mogą oni oczywiście dojść do porozumienia, co do opieki nad dzieckiem, jego miejsca zamieszkania, kontaktów z drugim rodzicem i kosztów utrzymania. Jeżeli jednak rodzice nie doszli do porozumienia w kwestiach związanych z dzieckiem, to konieczne jest ich rozstrzygnięcie przed sądem. I tu niestety nie mam możliwości rozstrzygnięcia spraw w jednym postępowaniu.

W kwestii władzy rodzicielskiej i opieki należy złożyć stosowny wniosek. Sprawa toczy się w trybie nieprocesowym. Podobnie jest w sprawie o kontakty z dzieckiem. Jeżeli chodzi o kwestie alimentów, należy wytoczyć powództwo (złożyć pozew) a sprawa toczy się w trybie procesowym. Z uwagi na różnice tych trybów, nie ma możliwości załatwienia tych spraw jednym postępowaniem.

Należy również wspomnieć o tym, że osoby wspólnie żyjące i wychowujące dziecko urodzone w konkubinacie nie są wobec prawa osobami wychowującymi dziecko samotnie. O tym warto pamiętać przy ubieganiu się o rozmaite świadczenia rodzinne. Ustawa o świadczeniach rodzinnych zawiera definicję osoby samotnie wychowującej dziecko. Jest to panna, kawaler, wdowa, wdowiec, osoba pozostająca w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osoba rozwiedziona, chyba, że wychowuje co najmniej jedno dziecko wspólnie z jego rodzicem.

W przypadku, jeżeli dziecko urodzone w konkubinacie wychowywane jest wspólnie, to nie może być mowy o tym, że dziecko jest wychowywane samotnie, niezależnie od tego, że rodzice żyją bez ślubu. W takiej sytuacji złożenie oświadczenia o wychowywaniu dziecka wspólnie, może zostać uznane za poświadczanie nieprawdy.

Joanna Chrostowska, radca prawny

Kancelaria Radcy Prawnego

Skierniewice, ul. Jagiellońska 29 lok. 410

kancelaria.chrostowska@gmail.com, joanna.chrostowska.oirp.warszawa.pl

tel. 573 180 209

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/30749-sytuacja-dziecka-urodzonego-w-konkubinacie>